

Селәнә эдл-ахун машидиг джилин туршарт хәләдҗ яслгын

Эн джилд таньгчии совхозмудин боли колхозмудин теегәр 2 миньгь гар трактор, буудан 600 гар комбайн, 3000 гар олн-зусн селәнә эдл-ахун машин боли зер-зев кдлв. Ним олн машини паркиг чик техникеск хәләвр бурдәлгын утагьар сәәнәр эдлҗ болш уга. Тегәд эн халхин эрки нег тәрнә — машидиг боли трактормудиг джилин ут-туршарт зур-агьар хәләдҗ яслгын болджана.

Эн диг-дарагьар болхла, хәләдҗен болзгин ут-туршарт кдлчкес эс-гидж йилгьән кем-дҗәтә кдлмш куцәчкес трактормуд боли машинд техникеск хәләврлә, эс-гидж кергтә сааман ясврла харгьулддми.

Джилин ут-туршарт зур-агьар хәләдҗ ясхла, машини-тракторн паркин техникеск бәйдән ясрад, техникеск хәләвр-асрмдҗ татгин учрар машинд хара зогсгь багьрулад, трактормудин куцәсн кдлмшнә ик болна.

Тракторн паркиг джилин ут-туршарт техникеск хәләлгьнд боли яслгьнд Элстин боли Мало-Дербетовск МТС, 4-ч боли 112-ч номертә совхозмуд эдҗ йовцхана.

Улгурнә, Элстин МТС джилин ут-туршарт зур-агьар хәләдҗ машинд яслгьнг 1956 джиләс авн кеджәнә. Ниднин джилин намр-увлин цагт цуг тракторн парк—81 машини энҗнд ясгдла. Эн джилин намр-увлин цагт эн МТС-н 125 машиндәс капиталән ясврт зуг 45 трактор орхми. Наадк машинднә ик эрт, зунар ясгдла. 9 сарин эргид трактормуд яслгьнд 99 миньгьни арслнә мөньгн арвлдгв, техникеск учрар машинд зогсгьн 35 процент хасгдв.

Машини - тракторн паркиг эдгидҗ диглҗ, зур-агьар хәләдҗ ясвр боли асрмдҗ келгьн—совхозмудин боли МТС-н гардачирт, машинд ясврт орулгьна болзгит селәнә эдл-ахун кдлмш куцәлгьнә болзгла ирцүлҗ кех эв-аргь бгнә.

Машини-тракторн парк олзлгьнг ули цааранднә ясхин төлә МТС-н боли совхозмудин гардачир эн джилин намрас авн машин яслгьна дамштан сольдҗ, трактормудиг боли машиндиг джилин ут-туршарт яслгьнд боли техникеск хәләврт орх зөвтә.

Джилин ут-туршарт зур-агьар хәләдҗ машинд яслгьнд орхин төлә машин болгьнә куцәсн кдлмшиг тус-тусднә тоолдҗ, диглҗәх кергтә. Тегәд, машинд яслгьна боли тедид техникеск хәләвр бурдәлгьнә зурад машинд болгьнә кесн боли кех кдлмшин, техникеск хәләврт, эс-гидж ясврт кезә орсннә боли орхинә, ямаран техникеск бәйдләтә бәйхинә цугтан тодрхагьар заагд зөвтә. Эн зурала ирцүлҗ мастерскоийн кдлмшиг бас диглҗ оньтдарудх кергтә.

Трактормуд яслгьна ним эв бәйнә: бригадин, узловой, поточн-узловой боли агрегатин эв бәйнә. Бригадин эвәр болхла, трактор цуцлгьна, цуглулгьна боли слесари кдлмшиг экнәс авн сүл куцгә нег бригадин улс кедж ясна; ясгдх тракториг хуь-хуьгарнә, эс-гидж ань-аньгарнә салгьдҗ яслгьн—узловой эв-аргь болджана. Таньгчии совхозмуд боли МТС-д эн эв-аргьар нур-гьлҗ машиндән ясна. Элстин МТС-н мастерскойд трактормуд яслгьар узлсн 25 бригад бурдәлҗен бәйнә. Машиндиг узлсар яслгьн, яслгьна кдлмшин чинринә бдәлүна, юн-гад гихлә, ясврин кдлмшчир ишшлинә нег зусн кдлмш келгьнд дамшл авал трактор яслгьна кдлмшиг заводт яслгьнд бдәлүнә.

Поточн-узловой эв-аргьар яслгьн—улс яслгьсиг цааранднә улм нәрдүлҗ келгьн болджана. Элад, эс-гидж хуучрен аньгсинә соләд, ормднә таллан шин аньгс тәвлгьнг эс-гидҗ телниг ясад, хәрү ормднә тәвлгьнг агрегатн эв-аргь гидж нәрәддми.

Одә таньгчии совхозмуд боли МТС-д намр-увлин цагт трактормуд, комбайнс боли селәнә эдл-ахун талдан чигн машинд яслгьнд орсн бәйнә.

Болв, кесг МТС боли совхозмуд джилин ут-туршарт машинд яслгьнд эрки кергтә белдвр бурдәлгьәд уга бәйнә. Улгурнә, „Балковский“, „Раздольный“ боли „Лиманный“ совхозмуд Приютненск, Троицк боли Сарпинск МТС-д машинд яслгьна кдлмшиг муу-гьар, бурдәнәгьү бишәр кедж йовна.

Джилин ут-туршарт машинд яслгьнд орлгьна нег дуту-дунднә—тракторсбытин боли сельхозснабин отделеньсин халхар материалн-техникеск теткидҗ холд татугьар ирлгьн болджана. Улгурнә, сельхозснабин район хооридк отделеньсәр „ДТ-54“ боли талдан чигн трактормудин цилиндрин толгьа, клапанс, полшинни-куд, тракторин гусениц боли талдан чигн кергтә аньгс, яслгьнд кергтә хату болд, төмр, халалдҗ кедгсн болд тбрүц уга болна.

Машиндиг джилин ут-туршарт зур-агьар хәләдҗ яслгьн-мана таньгчии селәнә эдл-ахун механизатормудин эрки тәрнә болджана.

А. БЕРДЕНОВ.

Халыг таньгчии селәнә эдл-ахун управленә ах инженер.